

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KLEMBOWIE
ZA ROK 2021

Maj, 2022

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie	3
III. Struktura budżetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie	4
IV. Świadczenia pomocy społecznej	6
V. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	9
1. Piecza zastępcza	9
2. Asystent rodziny	10
VI. Świadczenia rodzinne	11
1. Zasiłek rodzinny	11
2. Świadczenia opiekuńcze	11
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becikowe”	11
4. Świadczenie rodzicielskie	12
VII. Świadczenie wychowawcze „500+”	13
VIII. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	13
IX. Świadczenia w ramach wsparcia kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”	14
X. Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	14
XI. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	15
XII. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Klembów	15
XIII. Dodatkowa działalność GOPS Klembów	16
1. Pomoc materialna dla uczniów	16
2. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021.....	16
3. Program „Wspieraj Seniora”.....	17
4. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	17
5. Klub Integracji Społecznej.....	17
6. Realizacja projektu współfinansowanego z EFS	18
7. Działalność Klubu Senior +	18
XIV. Realizacja gminnych programów społecznych.....	19
1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2021-2025.....	19
2. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.....	22
3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.....	24
4. Profilaktyka uzależnień	26
XV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	28
XVI. Podsumowanie	29

I. Wstęp

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedstawiam Radzie Gminy Klembów sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie za rok 2021. Ośrodek realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla mieszkańców gminy Klembów. Prowadzona była systematyczna współpraca z wieloma instytucjami, w szczególności - policją, sądem, placówkami oświaty, placówkami służby zdrowia, komornikami, Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie realizował zadania własne o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym oraz zadania z zakresu administracji rządowej.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.). Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy GOPS realizuje również zadania określone w innych przepisach, a w szczególności:

- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tzw. 500+);
- ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

II. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w roku 2021 struktura zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przedstawiała się następująco:

- Dyrektor – 1 osoba (1 etat),
- Główny księgowy – 1 osoba (1 etat),
- Pracownicy socjalni – 4 osoby (4 etaty),
- Aspirant pracy socjalnej (zastępstwo) - 1 osoba (1 etat),
- Asystent rodziny – 1 osoba (1/2 etatu),
- Starszy administrator sekcji świadczeń – 1 osoba
- Starszy administrator świadczeń rodzinnych – 1 osoba (1 etat),
- Starszy administrator świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1 osoba (1 etat),
- Administrator świadczenia wychowawczego – 2 osoby (2 etaty, w tym jedno zastępstwo).

Obsługę kasową Ośrodka prowadził pracownik Urzędu Gminy.

W celu pełnego realizowania obowiązków w GOPS Klembów zatrudnione były również osoby na podstawie umowy zlecenie:

- pełnomocnik wójta gminy do spraw uzależnień – 1 osoba,
- kierownik Klubu Senior+ - 1 osoba,
- opiekunki domowe (usługi opiekuńcze u podopiecznych w różnych okresach w ciągu roku) – 7 osób,
- osoby wykonujące usługi opieki wytchnieniowej – 8 osób,
- biegłe sądowe z zakresie uzależnień (psycholog i psychiatra) – 2 osoby,
- sprzątaczką – 1 osoba.

W ramach realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zatrudniani byli specjaliści (prowadzący działalność gospodarczą) w oparciu o umowy na świadczenie usług. W roku 2021 zatrudnieni zostali:

- specjalista terapii uzależnień,

- specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- psycholog/terapeuta rodzinny,
- specjalista superwizji przemocy w rodzinie.

Pracownicy GOPS realizując zakres wykonywanych zadań korzystali z następujących systemów informatycznych:

- POMOST Std – Pomoc społeczna,
- Amazis – Świadczenia rodzinne,
- Nemezis – Fundusz alimentacyjny,
- Izyda – Świadczenia wychowawcze,
- Program aplikacji statystycznej CAS – bezpośrednie przekazywanie do wojewody sprawozdań,
- Program Płace VULCAN,
- Program Kadry VULCAN,
- Program Płatnik,
- Program Księgowość Budżetowa,
- ePUAP,
- Karta Dużej Rodziny,
- Program ETER – Czyste Powietrze,
- SEPI.

III. Struktura budżetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie

Struktura wydatków zrealizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie została przedstawiona w poniższej tabeli w porównaniu do lat ubiegłych.

Tabela 1. Podział wydatków w latach 2019-2021

RODZAJE WYDATKÓW (w zł)	2019	2020	2021
I. WYPŁATY ŚWIADCZEŃ			
Ogółem świadczenia	16 784 638,37	19 601 146,22	19 274 791,13
Świadczenia pomocy społecznej	395 467,04	362 203,29	339 754,62
w tym			
środki z budżetu gminy	107 780,31	114 069,34	107 714,83
środki z budżetu wojewody	287 686,73	248 133,95	232 039,79
Świadczenia rodzinne	4 022 353,13	4 224 363,94	4 013 472,68
w tym			
fundusz alimentacyjny	250 700,00	237 600,00	243 638,83
Świadczenie wychowawcze	11 152 014,50	13 884 024,53	14 203 348,75
Świadczenie „Dobry start”	475 200,00	485 400,00	X
Świadczenie „Za życiem”	12 000,00	16 000,00	X
Odpłatność za pobyt w DPS (b. gminy)	351 360,88	261 028,85	262 511,44
Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne (b. wojewody)	245 808,86	292 550,84	327 327,66
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	38 795,84	42 024,97	42 891,36
w tym za osoby pobierające			
zasilek stały	17 842,94	16 098,49	14 806,23
świadczenie pielęgnacyjne	20 952,90	25 926,48	28 085,13
Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej	22 971,47	33 549,80	47 989,65
Pomoc materialna dla uczniów, w tym			37 494,97
stypendia socjalne			33 494,97
zasilek szkolny			4 000,00

II.WYNAGRODZENIA OSOBOWE PRACOWNIKÓW I POCHODNE			
Wynagrodzenia osobowe i pochodne w tym	873 202,97	887 920,44	1 011 114,85
dotacja z budżetu wojewody	359 508,84	323 906,09	326 859,30
środki z budżetu gminy	513 694,13	564 014,35	684 255,55
z tego			
- pomoc społeczna	589 210,83	607 717,97	705 935,30
- opiekunki domowe	X	X	X
- asystent rodziny	32 217,81	33 571,66	37 658,44
- Karta Dużej Rodziny	588,77	147,18	X
- świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny	130 167,79	122 797,55	142 700,93
- świadczenie wychowawcze	114 630,35	103 277,05	114 067,41
- świadczenie Dobry start	8 638,42	14 380,75	X
- program Wspieraj Seniora	x	7 344,82	9 752,77
III.WYNAGRODZENIA BEZOSOBOWE I POCHODNE			
Wynagrodzenia bezosobowe w tym	153 945,57	107 169,33	111 010,74
- umowy zlecenia na realizację usług opiekuńczych	112 709,06	79 889,22	79 475,42
• usługi opiekuńcze (b. gminy) w tym usługi opieki wycieczkowej	104 709,06	79 889,22	79 475,42
• specjalistyczne usługi opiekuńcze (b. wojewody)	X	4 800,00	X
- umowy zlecenia GKRPA (koordynator, członkowie komisji, psycholog, realizatorzy zajęć)	8 000,00	X	X
- umowa zlecenie sprzątaczką	14 240,01	19 785,12	19 698,14
- umowa zlecenie – wykonywanie prac biurowych w ramach świadczenia wychowawczego	6 751,92	7 494,99	8 237,18
- umowa zlecenie – wykonywanie prac biurowych w ramach świadczenia Dobry start	10 901,46	X	X
- umowy zlecenie w ramach projektów socjalnych	7 543,12	X	X
- umowa zlecenie w ramach KIS	1 000,00	X	X
- umowa zlecenie Klub Senior+	800,00	X	X
	X	X	3 600,00
IV.WYDATKI NA OBSŁUGĘ REALIZOWANYCH ZADAŃ			
Ogółem obsługa w tym	273 190,03	258 002,63	279 250,50
- pomoc społeczna	71 276,00	107 565,25	78 506,16
- opiekunki domowe	X	X	X
- asystent rodziny	3 574,28	3 833,55	3 556,53
- projekty socjalne	9 624,94	X	X
- Karta Dużej Rodziny	755,00	186,45	443,24
- świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym	15 027,64	30 564,70	14 703,59
budżet gminy	2 766,63	2 040,53	2 423,87
- świadczenie wychowawcze 500+	22 878,15	15 277,88	7 500,44
- świadczenie Dobry start	1 978,00	1 769,21	X

- GKRPA	116 025,92	83 468,33	130 691,22
- Zespół Interdyscyplinarny	2 491,13	1 608,40	1 835,50
- Ośrodki wsparcia (Klub Integracji Społecznej)	14 434,74	11 379,86	10 270,41
- mieszkanie chronione	15 124,23	2 349,00	929,53
- Klub Senior+	X	X	30 813,88
RAZEM	18 084 976,94	20 871 375,29	20 676 167,22

Tabela 2. Wydatki w ramach projektu współfinansowanego z EFS w latach 2019-2021

PODZIAŁ ŚRODKÓW	2019	2020	2021
WŁASNE	2 740,00	20 880,00	20 880,00
DOTACJA	24 259,50	94 955,13	218 670,54
RAZEM	26 999,50	115 835,13	239 550,54

Tabela 3. Wydatki ogółem w latach 2019-2021

PODZIAŁ ZADAŃ	2019	2020	2021
WŁASNE	1 859 640,97	1 695 580,26	1 874 136,30
w tym otrzymana dotacja z budżetu wojewody	429 608,67	379 196,33	371 387,79
ZLECONE	16 228 075,97	19 196 675,03	18 822 910,94
PROJEKT EFS	24 259,50	94 955,13	218 670,54
RAZEM	18 225 771,78	20 987 210,42	20 915 717,76
PLAN WYDATKÓW	18 225 771,78	21 238 039,28	21 161 892,07
% REALIZACJI PLANU	99,38	98,82	98,84

IV. Świadczenia pomocy społecznej

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, forma i zakres świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, jednakże potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Celem pomocy jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia pomocy społecznej nie mogą stanowić źródła utrzymania.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wsparcia udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezrobocia, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony

macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje (stan na 31.12.2021 r.):

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701,00 zł netto miesięcznie,
 - b) osobie w rodzinie w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528,00 zł netto miesięcznie,
 - c) rodzinie, której dochód nie przekracza kwoty 528,00 zł x ilość członków rodziny,
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej (zgodnie z art.7).

W ramach systemu pomocy społecznej świadczona jest przede wszystkim praca socjalna skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego życia osób i rodzin. Praca socjalna to szereg działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania poprzez wzmacnianie i zwiększanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów. Prowadzona była m.in. w oparciu o kontrakt socjalny, mający na celu znalezienie najlepszego rozwiązania dla trudnych sytuacji życiowych klienta. Było to poradnictwo rodzinne i zawodowe, pomoc w załatwianiu spraw w innych instytucjach i organizacjach, motywowanie do podjęcia terapii np. uzależnień, czy podjęcia pracy.

Poza pracą socjalną do świadczeń niepieniężnych zaliczamy: opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczową, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej są natomiast: zasiłki stałe, okresowe, celowe (w tym specjalne zasiłki celowe), zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd. Do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych należą: zasiłek stały, zasiłek okresowy i zasiłek celowy.

Tabela 4. Realizacja świadczeń – zadania własne gminy w latach 2019-2021

Rodzaj świadczenia	2019			2020			2021		
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł w tym dotacja
Zasiłek stały	43	423	237 852,88 237 852,88	36	381	202 160,98 202 160,98	36	356	191 866,00 191 866,00
Składka zdrowotna	35	330	17 842,94 17 842,94	28	297	16 098,49 16 098,49	28	297	15 014,87
Zasiłek okresowy	10	42	17 693,00 13 833,85	8	34	19 490,00 13 998,97	3	15	9 000,00 6 831,00
Posiłek /dożywianie/	102	10387	38 545,70 23 127,42	70	3 383	13 481,50 10 785,20	59	4 322	18 740,50 13 903,00
Zasiłek celowy /łącznie z zasiłkami w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”/	119	243	94 293,18	118	284	120 988,53 21 188,80	105	238	117 531,01 19 440,00
Usługi opiekuńcze	12	5 976	104 709,06	9	4 001	75 089,22	11	4 154	76 018,00
Domy Pomocy Społecznej	13	121	351 360,88	11	94	261 028,85	8	86	262 511,00

Tabela 5. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach			Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) w tym: świadczenia pieniężne świadczenia niepieniężne	165	145	126	411	341	285	238	202	185
	135	129	114	288	288	246	139	131	118
	64	45	40	238	164	147	103	74	71
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1	0	0	5	0	0	1	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	164	145	126	406	341	285	237	202	185
Udzielana pomoc (świadczenia oraz praca socjalna)	224	208	178	553	439	409	X	X	X
w tym wyłącznie praca socjalna	59	63	62	142	98	138			

W 2021 roku wsparciem z zakresu pomocy społecznej objętych zostało 188 rodzin, w których przebywało 423 osoby, co stanowi 4,19 % ogółu mieszkańców gminy.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat zmniejsza się liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W roku 2019 z tych form pomocy skorzystało 135 rodzin, natomiast w 2021 roku 114. Liczba wypłacanych zasiłków stałych i okresowych również uległa zmniejszeniu (ze świadczeń tych korzystają głównie osoby niepełnosprawne, długotrwale chore lub w podeszłym wieku). Spadek liczby rodzin wymagających pomocy finansowej spowodowany jest w dużym stopniu dodatkowymi świadczeniami na rzecz dziecka i rodziny realizowanymi w ramach ustawy o pomocy państwa w zakresie wychowywania dzieci (500+).

W odróżnieniu od świadczeń finansowych w ostatnich latach utrzymuje się wzrost liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach korzystających wyłącznie z pracy socjalnej. Czystą pracą socjalną w 2021 roku objęto 62 rodziny (138 osób). Tą formą wsparcia objęte są głównie rodziny, w których występuje problem: przemoc, alkoholizmu, zaniedbaniami w opiece i wychowaniu dzieci, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby. Rodziny te wymagają wsparcia w formie poradnictwa, współpracy ze specjalistami i innymi instytucjami oraz członkami ich rodzin. Z uwagi na epidemię koronawirusa w roku 2021 pracą socjalną w szerokim zakresie objęte zostały osoby starsze – seniorzy, którzy korzystali z programu „Wspieraj Seniora” (34 osoby).

Problemy społeczne, które dominują wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej to: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, jak również potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm.

Z pomocy w formie mieszkania chronionego w roku 2021 skorzystały 2 osoby. Mieszkanie pełni funkcję wsparcia dla rodzin/osób potrzebujących pomocy z uwagi na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę. Pobyt w mieszkaniu ma na celu zapobieganie pogłębianiu się sytuacji kryzysowej, umożliwienie powrotu do środowiska zamieszkania, a także jak najdłuższe utrzymanie osoby w lokalnej społeczności. Koszty poniesione w roku 2021 na utrzymanie mieszkania to 929,53 zł.

Tabela 6. Powody korzystania z pomocy społecznej zgodnie z art.7 uops w latach 2019-2021

Powód trudnej sytuacji życiowej	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	97	223	116	271	90	199
Bezdomność	3	3	4	5	3	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	39	187	33	141	19	91
w tym wielodzietność	23	131	16	85	10	57
Bezrobocie	62	184	53	150	43	125
Niepełnosprawność	74	152	63	116	53	89
Długotrwała lub ciężka choroba	73	155	68	134	56	103
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego w tym	29	110	23	72	22	84
rodziny niepełne	21	64	16	44	15	48
rodziny wielodzietne	10	60	4	21	8	43
Przemoc w rodzinie	3	11	2	9	5	20
Alkoholizm	24	64	21	45	19	40
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	7	1	1	6	6
Zdarzenie losowe	2	8	1	3	1	1
Sytuacja kryzysowa	X	X	1	3	X	X

Problemy społeczne, które dominują wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej to: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, jak również potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm.

W indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej przeprowadzone zostały postępowania administracyjne i wydane zostało 335 decyzji.

V. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

1. Piecza zastępcza

W 2021 roku na terenie gminy Klembów funkcjonowało 13 rodzin zastępczych, w których przebywało 23 dzieci. Rodziny te ściśle współpracują z Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej w Wołominie. Za 10 dzieci GOPS ponosił częściowe koszty związane z ich opieką i wychowaniem (47 989,65 zł).

Tabela 7. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, za które gmina ponosiła koszty związane z opieką i wychowaniem w latach 2019-2021

2019		2020		2021	
Liczba dzieci	Koszty w zł	Liczba dzieci	Koszty w zł	Liczba dzieci	Koszty w zł
4	22 971,47	8	33 549,80	10	47 989,65

2. Asystent rodziny

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniony jest asystent rodziny (1/2 etatu).

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest pomoc przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina.

Wsparciem asystenta w roku 2021 objętych zostało 10 rodzin (37 osób, w tym 18 dzieci) z terenu gminy Klembów (wydatki 37 658,44 zł).

Tabela 8. Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w latach 2019-2021

2019		2020		2021	
Liczba rodzin	Koszty w zł	Liczba rodzin	Koszty w zł	Liczba rodzin	Koszty w zł
9	35 792,09 (w tym dotacja 8 755,00 zł)	12	37 212,71 (w tym dotacja 850,00 zł)	10	37 658,44 (w tym dotacja 850,00 zł)

VI. Świadczenia rodzinne

W GOPS Klembów realizuje się wypłatę następujących świadczeń rodzinnych:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy;
- 3) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka „Becikowe”;
- 4) świadczenia rodzicielskie.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium to wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko kryterium wynosi 764,00 zł.

1. Zasiłek rodzinny

Przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do kończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe);
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie);
- 3) samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko oraz 273,00 zł na dziecko niepełnosprawne - nie więcej jednak niż dwa dodatki w jednej rodzinie);
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego);
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat, 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia);
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł jednorazowo);
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły - wypłacany przez 10 miesięcy w roku).

2. Świadczenia opiekuńcze

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych w GOPS wypłacane są świadczenia opiekuńcze, do których zaliczamy:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł miesięcznie), który przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawany jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat;
- 2) świadczenie pielęgnacyjne (od stycznia do grudnia 2021 r. w wysokości 1 971,00 zł miesięcznie) przyznawane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zawodowej, aby opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny;
- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy (620 zł miesięcznie) przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Jednocześnie GOPS opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becikowe”

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również jednorazową zapomogę wypłacaną w związku z urodzeniem się dziecka, która wynosi 1000,00 zł. Kryterium dochodowe uprawniające do zapomogi wynosi 1 922,00 zł na osobę w rodzinie.

4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wpłata świadczenia rodzicielskiego nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia wynosi 1 000 zł miesięcznie, do ukończenia przez dziecko 1-go roku życia.

Poniżej przedstawiona jest tabela obrazująca realizację świadczeń rodzinnych w okresie 2019-2021.

Tabela 10. Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2019-2021

Rodzaj świadczenia	2019			2020			2021		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	511	9 941	1 119 572,60	432	8 425	956 059,54	357	7023	786 605,82
Dodatki do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka	29	31	27 767,15	27	28	28 000,00	22	22	19 926,87
z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	55	435	166 288,38	53	426	161 753,70	37	298	112 238,74
z tytułu samotnego wychowywania	27	348	66 272,72	22	319	62 948,04	23	330	62 585,17
z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	48	508	53 765,38	49	497	52 475,29	47	461	46 931,58
z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	361	560	52 713,89	310	490	47 032,85	243	415	39 070,53
z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	108	1 442	133 224,60	89	1 305	121 626,89	86	1118	102 081,06
z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania, związany z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	161	1 258	81 793,88	130	1 307	85 550,48	112	1 081	68 749,51
Zasiłek pielęgnacyjny	221	2483	470 734,22	233	2 636	568 043,06	229	2607	562 694,88
Świadczenie pielęgnacyjne	74	800	1 260 628,33	78	842	1 528 578,00	79	862	1 696 588,80
Specjalny zasiłek opiekuńczy	9	85	51 952,30	7	71	44 020,00	5	50	31 000,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	56	635	245 808,86	59	638	292 550,84	62	646	327 327,66
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	17	172	20 952,90	16	192	25 926,48	17	182	28 085,13
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	76	80	80 000,00	89	96	96 000,00	58	60	60 000,00
Zasiłek dla opiekuna	1	12	7 440,00	1	12	7 440,00	1	10	6 200,00
Świadczenie rodzicielskie	36	224	208 300,80	43	268	239 441,24	31	201	185 976,30
Razem	751	18210	3 790 454,25	706	1 112	3 790 454,25	613	14538	3 780 649,26

W 2021 roku pomocą w formie świadczeń rodzinnych objęto 613 rodzin, w których przebywało 1 812 osób (w tym 860 dzieci), co stanowi 18 % ogółu mieszkańców gminy. Od kilku lat widoczny jest wzrost liczby rodzin korzystających ze świadczeń opiekuńczych (uzależnionych od niepełnosprawności). W roku 2019 z ww. świadczeń skorzystało 251 rodzin, natomiast w 2021 roku 263 rodziny.

VII. Świadczenie wychowawcze „500+”

Na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci GOPS realizował wypłatę świadczenia wychowawczego tzw. „500+”. Świadczenie to przysługuje na każde dziecko, do ukończenia przez nie 18 roku życia, niezależnie od dochodu.

Tabela 11. Realizacja świadczenia wychowawczego w latach 2019-2021

2019			2020			2021		
Liczba rodzin/ Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin/ Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba rodzin/ Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota w zł
1 430 2 390	22 374	11 152 014,50	1 442 2 488	27 894	13 884 024,53	1 558 2 656	28 536	14 203 348,75

W 2021 roku świadczenie wychowawcze pobierało 1 558 rodzin, w których przebywało 2 656 dzieci. Widoczny jest wzrost liczby dzieci, na które rodzice pobierają świadczenie 500+, zmiana w stosunku do roku 2020 to +168.

VIII. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Dostarczanie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, jest w pierwszej kolejności obowiązkiem członków ich rodzin wskazanym w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Konstytucyjna zasada pomocniczości nakłada na państwo obowiązek wspierania jedynie tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów łączy się z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Tabela 12. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych w latach 2019-2021

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Kwota w zł
2019	25	45	626	250 700,00
2020	27	48	570	237 600,00
2021	27	45	573	243 638,83

Na terenie gminy Klembów w 2021 roku przebywało 48 dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których wykonywane były następujące działania:

- skierowanie wniosków o odebranie prawa jazdy,
- przekazywanie komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych,

- kierowanie wniosków do Prokuratury Rejonowej o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego,
 - wpisanie dłużników do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.
- W 2021 roku kwota należności zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosła 132 365,36 zł.

Ogółem z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego w 2021 roku wydano 796 decyzji administracyjnych.

IX. Świadczenia w ramach wsparcia kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”

Wsparcie opisane w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” polega w szczególności na:

- dostępie do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży;
- dostępie kobiet w ciąży do diagnostyki prenatalnej;
- odpowiedniej opiece zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych;
- dostępie do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę;
- jednorazowym świadczeniu z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- odpowiednim świadczeniu opieki zdrowotnej dla dziecka oraz dostęp do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy poradnictwo dla osób uprawnionych koordynowane jest przez asystenta rodziny. Koordynacja ta polega na:

- opracowywaniu przez asystenta rodziny wspólnie z osobami uprawnionymi katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu tych osób, na ich żądanie, do podmiotów odpowiedzialnych za realizację określonego wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

GOPS w Klembowie w ramach powyżej opisanej ustawy w roku 2021 nie wypłacał świadczeń z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W roku 2020 wypłacono 4 świadczenia, w roku 2019 3 świadczenia w wysokości po 4 000,00 zł.

X. Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Rodzice otrzymują karty bezterminowo, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby z niepełnosprawnością otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i uprawnień dla rodzin wielodzietnych (3+.) zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość m.in. korzystania ze zniżek w instytucjach kultury czy ośrodkach rekreacyjnych na terenie całego kraju. Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie produktów żywnościowych, odzieży, obuwia, książek, zabawek czy paliwa. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W 2021 roku wydanych zostało 115 kart dla 29 rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Klembów, w tym 59 kart dla dzieci oraz 56 kart dla rodziców.

Ogółem od początku programu do 31.12.2021 r. wydano w gminie Klembów 1 653 karty.

Realizacja programu jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanej z budżetu państwa. Na realizację zadania gmina Klembów otrzymała w 2021 roku dotację w wysokości 443,24 zł.

XI. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej.

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Wydanie decyzji poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania administracyjnego w tym rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Celem tej procedury jest m.in. ustalenie czy osoba zainteresowana spełnia kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustalenie czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby.

W 2021 roku prowadzonych zostało 12 postępowań w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

XII. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Klembów

Na terenie gminy Klembów sprawami z zakresu przemocy w rodzinie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W pracach Zespołu biorą udział przedstawiciele GOPS Klembów, Komisariatu Policji w Tłuszczu, Sądu Rejonowego w Wołominie, placówek oświatowych z terenu gminy, Przychodni Zdrowia SALUS w Ostrówku, Fundacji „Spektrum” z Wołomina oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2021 roku wszczęte zostały 23 procedury „Niebieskie Karty”, natomiast 8 procedur kontynuowanych było z poprzednich okresów (łącznie prowadzono 31 procedur). W 8 przypadkach formularze Niebieskiej Karty A sporządzone były przez policjantów, w 10 przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie, w 4 przez pracowników służby zdrowia, a w 1 przez pracowników oświaty. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 24 grupy robocze, które odbyły 54 posiedzenia. W 16 przypadkach podjęto decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie karty”.

Tabela 13. Liczba realizowanych procedur Niebieskie Karty w latach 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba wszystkich procedur w tym	45	32	31
Liczba wszczętych procedur	28	24	23
Liczba procedur kontynuowanych	17	8	8
Liczba zakończonych procedur	37	24	16
Liczba spotkań grup roboczych	62	102	54

Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty” nie obrazuje pełnej skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Klembów. Z przeprowadzonych na koniec 2020 roku badań ankietowych wynika, że jest ono dość powszechne, jednak znaczna ilość przypadków przemocy pozostaje nieujawniona. Wpływ na taką sytuację ma wiele czynników m.in. wstyd, obawy przed sprawcą, brak wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęć zapomnienia o doznanej krzywdzie, obawy przed wykluczeniem społecznym. Jednym z głównych kierunków działań w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 jest zwiększanie świadomości osób na temat zjawiska przemocy oraz systematyczna edukacja w zakresie konstruktywnej komunikacji, eliminowania „mowy nienawiści”, okazywania szacunku i tolerancji, rozwiązywania sytuacji problemowych bez agresji i przemocy.

Duże znaczenie w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ma współpraca i wymiana doświadczeń pomiędzy członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Zauważalny jest wzrost

zaangażowania przedstawicieli oświaty i służby zdrowia w działalność Zespołu Interdyscyplinarnego. Nadal większość obowiązków podczas realizacji planów pomocy w ramach procedur „Niebieskie Karty” spoczywa na pracownikach socjalnych oraz dzielnicowych. Korzystają oni systematycznie ze wsparcia specjalisty do spraw przemocy w rodzinie oraz superwizji z zakresu przemocy. W wyniku prowadzonej pracy socjalnej, jak również pozytywnych efektów pracy członków Zespołu Interdyscyplinarnego wzrasta zaufanie społeczne do instytucji publicznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

XIII. Dodatkowa działalność GOPS Klembów

1. Pomoc materialna dla uczniów

Od 2020 r. GOPS w Klembowie realizuje zadanie z zakresu pomocy materialnej dla uczniów, które obowiązuje w ramach prawa oświatowego (art. 90d, art. 90e ustawy o systemie oświaty). Na wypłatę stypendiów i zasiłku dla uczniów wydatkowano kwotę 37 494,97 zł, w tym w ramach dotacji z MEN 28 135,77 zł. Wsparcie uzyskało 50 uczniów (42 w formie stypendium, 8 w formie zasiłku szkolnego).

Tabela 14. Realizacja świadczeń z zakresu pomocy materialnej dla ucznia w latach 2020-2021

Rodzaj świadczenia	2020		2021	
	Liczba uprawnionych uczniów	Kwota w zł tym dotacja MEN	Liczba uprawnionych uczniów	Kwota w zł tym dotacja MEN
Stypendia dla uczniów	36	16 636,67 13 309,33	42	33 494,97 26 795,97
Zasiłek szkolny dla ucznia	1	500,00 400,00	8	4 000,00 1 339,80

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosiła w 2021 roku 528,00 zł netto.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów od dnia 15 września do dnia 15 października danego roku szkolnego.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (np. wypadku, kradzieży, pożaru, śmierci członka rodziny, klęski żywiołowej, długotrwałej choroby ucznia lub członków rodziny wspólnie mieszkających i gospodarujących, innych szczególnych zdarzeń losowych pogarszających sytuację materialną ucznia). Wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego składa się w terminie do 2 miesięcy od wystąpienia zdarzenia losowego.

2. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie kontynuował realizację Programu „Opieka wytchnieniowa”, który ogłoszony został przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Kilka rodzin z terenu gminy Klembów objętych zostało wsparciem polegającym na zapewnieniu opieki osobie z niepełnosprawnością.

Realizacja programu miała na celu poprawę komfortu życia osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, jak i samych osób zależnych.

Skorzystanie z zaoferowanego przez GOPS wsparcia przyczyniło się do ograniczenia izolacji rodzin z osobami niepełnosprawnymi, umożliwiło realizację indywidualnych zainteresowań opiekunów, dało przestrzeń na zabezpieczenie własnych potrzeb, czy też zajęcie się własnym zdrowiem.

Tabela 15. Realizacja programu „Opieka wytnieniowa” w roku 2020 i 2021

Rodzaj świadczenia	2020		2021	
	Liczba rodzin	Kwota w zł tym dotacja z SFWON	Liczba rodzin	Kwota w zł tym dotacja z SFWON
Świadczenia opieki wytnieniowej	4	23 949,68 19 341,16	8	64 802,11 64 802,11

3. Program „Wspieraj Seniora”

W związku z obowiązującym nadal stanem epidemii oraz znaczącym wzrostem zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w roku 2021 kontynuowało program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia pn. „Wspieraj Seniora”. Strategicznym celem programu było zapewnienie usług wsparcia Seniorów, którzy decydując się na pozostanie w domu nie byli w stanie zabezpieczyć artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły spożywcze, leki, środki higieny osobistej, jak i pomoc w sprawach urzędowych, kontaktach ze specjalistami itp.

Wsparciem objętych zostało 34 seniorów z gminy Klembów (udzielono 168 świadczeń). W ramach programu poniesione zostały wydatki w łącznej kwocie 10 752,77 zł, w tym dotacja celowa 10 752,77 zł.

4. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie kontynuował współpracę z Bankiem Żywności SOS w Warszawie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem powyższego Programu jest dotarcie z pomocą żywnościową do osób najbardziej potrzebujących.

W 2021 roku ze wsparcia w formie paczek żywnościowych skorzystały 203 osoby. Ogółem przekazano 15 622,88 kg żywności o wartości 80 086,16 zł.

Tabela 16. Realizacja POPŻ w latach 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba osób	429	290	203
Ilość wydanej żywności w kg	15 933,12	13 695,48	15 622,88

5. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej mieści się w budynku przy ul. Gen. Franciszka Żymirskiego 1A (przy stacji PKP Klembów). W siedzibie KIS prowadzonych było szereg działań z zakresu wspierania rodziny: poradnictwo psychologiczne (192 godziny), terapia uzależnień (192 godziny), konsultacje specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128 godzin), koordynacja zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (288 godzin dyżurów przewodniczącej GKRPA). Z pomocy specjalistów skorzystało 51 osób.

W KIS odbywały się posiedzenia grup roboczych i Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (54 posiedzenia grup roboczych i 4 posiedzenia Zespołu).

Przeprowadzone zostały zajęcia rozwojowe dla osób z problemem współzależnienia od alkoholu oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, mające na celu wsparcie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji problemowych. W Klubie działa grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, która spotyka się dwa razy w miesiącu.

6. Realizacja projektu współfinansowanego z EFS

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie kontynuował realizację projektu partnerskiego pod tytułem „Bądźmy aktywni” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytetu IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Uczestnicy projektu korzystali ze specjalistycznego wsparcia tj. konsultacji prawnych, psychologicznych, jak i doradztwa zawodowego. Zostały przeprowadzone treningi pracy oraz ciekawe warsztaty wyjazdowe – trening kompetencji rodzicielskich, trening kompetencji partnerskich, zajęcia integracyjne dla dzieci, trening dorosłości oraz warsztaty survivalowe. Dwoje uczestników z I edycji projektu zrealizowało staże zawodowe, a dla osób z II i III edycji projektu ustalone zostały kursy zawodowe. W 2021 roku działaniami projektu objęto 50 osób. Z uwagi na pandemię wirusa SARS-CoV-2 część działań w ramach projektu „Bądźmy aktywni” zaplanowanych do realizacji w roku 2021, zostało przeniesionych na rok 2022.

W ramach projektu w roku 2021 poniesione zostały wydatki w wysokości 239 550,54 zł - w tym wkład własny 20 880,00 zł, środki EFS 218 670,54 zł.

7. Działalność Klubu Senior +

Klub Senior+ został utworzony w 2021 roku w ramach wieloletniego rządowego programu „Senior+” na lata 2015-2020 i mieści się w Roszczepie przy ul. Bitwy Warszawskiej 50. Klub jest ośrodkiem wsparcia działającym w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie, świadczącym usługi dla osób w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo i zamieszkujących na terenie gminy Klembów. Główne cele, jakie przyświecają idei tworzenia takich miejsc to:

- organizowanie form wsparcia dostosowanych do potrzeb, oczekiwań i możliwości seniorów,
- zaspokajanie potrzeb towarzyskich, kulturalnych, edukacyjnych i społecznych,
- świadczenie pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- motywowanie seniorów do działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych,
- integracja ze środowiskiem lokalnym.

W zajęciach klubu brały udział 23 osoby. Ubiegły rok obfitował w liczne spotkania oraz wyjazdy. Oprócz stałego planu zajęć, odbywały się również spotkania integracyjne seniorów z gminy Klembów i gminy Dąbrówka oraz wycieczki. Seniorzy podziwiali ogrody w Łazienkach Królewskich, zwiedzili Stare Miasto - historyczne centrum i najstarszą część Warszawy. Dwukrotnie brali udział w spektaklach muzycznych w Domu Kultury Śródmieście. We wrześniu seniorzy odwiedzili Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, gdzie uczestniczyli w warsztatach zielarskich pt. „Herbatki i leki z ziołowej apteki”, podczas których samodzielnie przygotowywali mieszankę ziół do sporządzania naparów. Na zakończenie lata seniorzy z Klubu Senior+ w Roszczepie wybrali się na Mazowiecką Sportową Senioriadę w Mrozach.

XIV. Realizacja gminnych programów społecznych

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2021-2025

Obszar wsparcia 1 - Wsparcie funkcjonowania rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży

Kierunki strategiczne w ramach obszaru:

- 1) pomoc w rozwiązywaniu problemów szczególnie w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- 2) wsparcie w ramach specjalistycznego poradnictwa rodzinnego;
- 3) wspieranie rodzin w zaspokajaniu potrzeb dzieci i młodzieży, szczególnie w zakresie wychowawczym, kształtowania postaw społecznych i obywatelskich;
- 4) wsparcie rodzin w identyfikowaniu i pokonywaniu pojawiających się „nowych” zagrożeń (fobizm, problemy wymagające wsparcia psychologicznego, przemoc w środowisku rówieśniczym itp.);
- 5) podejmowanie działań ukierunkowanych na wsparcie w rozwiązaniu wszelkich innych trudności życiowych mieszkańców Gminy.

Działania i wskaźniki

- W 2021 roku kontynuowano realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.
- Prowadzona była systematyczna praca socjalna, ogółem tą formą wsparcia zostało objętych 178 rodzin w tym 409 osób w rodzinach /w tym rodziny niepełne 15 (osób w rodzinie 48); rodziny wielodzietne 8 (osób w rodzinie 43)/.
- Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 10 rodzin (18 dzieci).
- Ze świadczeń materialnych pomocy społecznej skorzystało 126 rodzin (285 osób) pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej. Ze świadczeń rodzinnych skorzystało 613 rodzin (860 dzieci). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla 45 dzieci. Świadczenia wychowawcze 500 + otrzymało 2 656 dzieci.
- Pomocą w formie dożywiania (opłaty za posiłki w szkole lub przedszkolu) objętych zostało 59 dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Udzielane było również wsparcie w formie produktów żywnościowych w ramach POPŻ 2014-2020 (203 osoby).
- W roku 2021 rodziny korzystające z pomocy społecznej miały zapewniony dostęp do bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz poradnictwa psychologicznego.
- Prowadzona była działalność świetlic w Krzywicy, Pasku, Woli Rasztowskiej i Roszczepie (ograniczenia z uwagi na epidemię koronawirusa).
- Prowadzona była systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w zakresie pieczy zastępczej – za 10 dzieci gmina ponosiła częściowe koszty za opiekę i wychowanie zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na terenie gminy Klembów w pieczy zastępczej przebywało 23 dzieci (w 13 rodzinach zastępczych). Prowadzona była systematyczna współpraca pracowników socjalnych z kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Wołominie.
- Przekazywane były mieszkańcom informacji o ofercie PCPR w Wołominie w ramach programu Opieka wytchnieniowa – informowanie o poradnictwie specjalistycznym. Nieodpłatna pomoc prawna (realizacja we współpracy w powiecie wołomińskim).
- Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny GOPS systematycznie współdziałają z pedagogami z placówek oświatowych w celu wymiany niezbędnych informacji, aby przeciwdziałać zauważanym sytuacjom problemowym. Nauczyciele uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Realizacja przez GOK Klembów zajęć świetlicowych i zajęć dodatkowych (zajęcia taneczne, plastyczne, matematyczne, ortografia na wesoło, grafika komputerowa) oraz organizacja w poszczególnych szkołach zajęć pozalekcyjnych oraz konkursów.

Obszar wsparcia 2 - Pokonywanie trudności życiowych osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji osób współzależniowanych oraz doświadczających przemocy

Kierunki strategiczne w ramach obszaru:

- 1) wsparcie osób z najbliższego otoczenia osoby nadużywającej alkoholu (współzależniowanych) i /lub doświadczających przemocy, w tym podnoszenie wiedzy i umiejętności reagowania osób w środowisku na sytuacje kryzysowe,

- 2) pomoc terapeutyczna dla osób nadużywających alkoholu i /lub sprawców przemocy,
- 3) prowadzenie działań podnoszących świadomość ogółu mieszkańców w zakresie mechanizmu powstawania uzależnień i skutków nadużywania substancji psychoaktywnych,
- 4) podnoszenie wiedzy mieszkańców w zakresie oferty wsparcia, w tym szczególnie pomocowych usług publicznych i oferty organizacji społecznych.

Działania i wskaźniki

- Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, uchwalono nowy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025
- Członkowie GKRPA oraz pracownicy socjalni GOPS Klembów systematycznie diagnozowali środowiska zagrożone alkoholizmem, prowadzone było wsparcie dla członków rodzin osób nadużywających alkoholu, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i prawnej, szczególnie w rodzinach uwikłanych w przemoc domową spowodowaną spożywaniem alkoholu – łącznie 51 rodzin.
- Mieszkańcom gminy Klembów zapewnione zostało specjalistyczne wsparcie terapeutyczne i psychologiczne. Specjaliści: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (192h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128h), pracownik socjalny (288h), ogółem zapewnionych zostało 760 godzin specjalistycznego wsparcia. Z pomocy specjalistów skorzystało 51 osób.
- Skierowane zostały do sądu 3 wnioski w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Pokryte zostały dla tych osób koszty wydania opinii przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatry).
- 16 osób (zgłoszonych pierwszy raz) zobowiązano do stawienia się na posiedzeniu GKRPA.
- Wydano 12 postanowień opiniujących wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci i młodzieży - rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – „Zachowaj trzeźwy umysł”. W realizacji programu wzięło udział 60 uczniów.
- Pedagodzy i wychowawcy z uwagi na epidemię koronawirusa przeprowadzali zdalnie profilaktykę w szkołach odnoszącą się do kampanii: „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”.
- Przeprowadzono w 4 szkołach podstawowych z gminy Klembów program rekomendowany przez PARPA pn. „DEBATA” - 89 uczniów.
- Dla dzieci i młodzieży odbyły się porady i zajęcia psychologiczne – 60 godzin.
- Na nielicznych z powodu COVID-19 uroczystościach lokalnych oraz w szkołach (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, uniwersalnej profilaktyki uzależnień.
- Prowadzona była edukacja społeczna w zakresie bezpieczeństwa na drogach w ramach kampanii „Stop pijanym kierowcom” i „Przeciw pijanym kierowcom”.
- Rozpowszechniane były materiały profilaktyczno-edukacyjne – działania skierowane do ogółu społeczeństwa – udostępniano informacje, ulotki o tematyce szkodliwości przyjmowania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychotropowych.
- W szkołach rozprowadzano ulotki z ramach kampanii „Narkotyki? To mnie nie kręci” oraz „Poradnik świadomego rodzica”.
- Przeprowadzono warsztaty kulinarne dla seniorów z elementami profilaktyki uzależnień – z warsztatów skorzystało 48 osób.
- Odbyły się 24 spotkania grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy lub współuzależnionych od alkoholu (72 godziny).
- Prowadzona była superwizja przemocy dla członków GKRPA oraz ZI w ramach wzmacniania kompetencji służb pomocowych.
- Odbyła się gminna konferencja pn. „Lokalna współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów uzależnień”, w której uczestniczyło 50 osób – przedstawiciele Urzędu Gminy w Klembowie, gminnych jednostek organizacyjnych, radni oraz sołtysi.
- Na stronie internetowej ww.gops.klembow.pl zamieszczane były filmy/warsztaty profilaktyczne dla rodziców pt. Uzależnienia, Bezpieczny dom, Lepiej zapobiegać niż leczyć, Stop dopalaczom, Moje dziecko w sieci, Jestem ale nie chcę być - depresja i samobójstwa.

Obszar wsparcia 3 - Budowanie integracji społecznej oraz podnoszenie jakości oferty publicznych instytucji

Kierunki strategiczne w ramach obszaru:

- 1) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie działalności liderów lokalnych, podnoszenie kompetencji pracowników instytucji publicznych, wspieranie aktywności społecznej mieszkańców, poszukiwanie know-how, budowanie postaw otwartości i tolerancji, zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu,
- 2) budowanie poczucia tożsamości i przynależności do społeczności lokalnej, kształtowanie postaw odpowiedzialności a także troski o środowisko i przestrzeń publiczną jako o dobro wspólne,
- 3) zapewnienie dostępu do zróżnicowanych usług społecznych osobom chorym, z niepełnosprawnościami i wchodzącym w wiek senioralny;
- 4) profilaktyka problemów społecznych, w tym kształtowanie postaw i zapewnienie oferty spędzania czasu wolnego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z grup narażonych na wykluczenie (w tym szczególnie seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale chorujących) promowanie aktywności sprzyjającej życiu wolnemu od uzależnień jak np. aktywność sportowa dzieci i młodzieży, dobra kondycja zdrowotna osób dojrzałych i seniorów;
- 5) rozszerzanie oferty spędzania czasu wolnego w ramach instytucji publicznych, podnoszenie jakości usług publicznych w zakresie kultury, edukacji, rekreacji

Działania i wskaźniki

- Pracownicy socjalni GOPS Klembów systematycznie analizują dane dotyczące problematyki społecznej na obszarze gminy Klembów. Dane są ujmowane w okresowych oraz rocznych sprawozdaniach. W roku 2021 ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 188 rodzin. Główne powody otrzymywania wsparcia to ubóstwo (90 rodzin), niepełnosprawność (53 rodziny), długotrwała choroba (56 rodzin), bezrobocie (43 rodziny), ochrona macierzyństwa (19 rodziny), alkoholizm (19 rodziny). Asystent rodziny współpracował z 10 rodzinami, w których występowały szczególne problemy opiekuńczo-wychowawcze.
- W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie kontynuował realizację projektu partnerskiego pod tytułem „Bądźmy aktywni” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytetu IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
- W GOPS Klembów zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych, którzy realizują swoje zadania w poszczególnych rejonach gminy Klembów. Pracownicy socjalni uczestniczyli m.in. w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uzależnieniom, szkoleniu z realizacji ustawy o pomocy społecznej, spotkaniach szkoleniowych w ramach Mazowieckiego Forum OPS, jak również supervizji z zakresu przemocy w rodzinie (z uwagi na epidemię wirusa SARS-CoV-2 większość szkoleń odbywała się w formie zdalnej).
- GOPS korzystał z wynajmowanego lokalu (poprawa bazy lokalowej), w którym mieści się Klub Integracji Społecznej. W KIS prowadzone są spotkania grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego, posiedzenia GKRPA oraz inne dodatkowe działania realizowane przez Ośrodek.
- Na stronie internetowej www.gops.klembow.pl zamieszczone są informacje o zasadach korzystania z pomocy społecznej, zakresie pomocy, godzinach pracy itp. Podany jest kontakt telefoniczny do poszczególnych pracowników. W lokalnej gazecie zamieszczane były bieżące informacje o działalności GOPS. Na portalu społecznościowym gminy Klembów również zamieszczane były najważniejsze informacje o działaniach podejmowanych przez gminę.
- Gmina podejmuje od kilku lat działania wspierające rozwój organizacji społecznych, ogłaszane są konkursy dla organizacji pozarządowych w celu wspierania ich działań integracyjnych i aktywizacyjnych. Projekty realizowane przez lokalne organizacje mają między innymi za zadanie rozwój idei samopomocy i wzajemnego wsparcia mieszkańców. Liczba projektów zatwierdzonych do dofinansowania w roku 2021 – 9 (złożonych ofert 10). Kwota dofinansowania 43 900,00 zł.
- Na stronie internetowej www.klembow.pl mieszkańcy mają dostęp o informacji o działających na terenie gminy organizacjach pozarządowych. W Urzędzie Gminy jest stanowisko, w którego zakres wchodzi współpraca z organizacjami pozarządowymi.

- Prowadzona była systematyczna praca socjalna w środowiskach osób starszych i niepełnosprawnych, świadczone były usługi opiekuńcze. Realizowana była pomoc w zaspokajaniu potrzeb w sprzęt rehabilitacyjny lub ortopedyczny, współpraca w tym zakresie z PCPR w Wołominie.
- W 2021 roku w GOPS świadczone były usługi opiekuńcze dla 11 osób w podeszłym wieku.
- W 8 rodzinach realizowano program „Opieka wytchnieniowa”, który umożliwił wsparcie opiekunów osób z niepełnosprawnościami.
- Zapewniono dostęp do wsparcia w formie mieszkania chronionego (pobyt 2 osób w 2021 roku)
- Realizowane były wypłaty świadczeń rodzinnych dla dzieci i osób dorosłych posiadających orzeczenia o niepełnosprawności. Świadczeniami opiekuńczymi objętych zostało 263 rodziny.
- Utworzono Klub Senior+ w miejscowości Roszczep, w zajęciach integracyjno-edukacyjno-kulturalnych uczestniczyły 23 osoby.

Obszar wsparcia 4: Identyfikacja i pokonywanie skutków pandemii Covid-19

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują sytuację społeczną na terenie gminy Klembów. Prowadzą działania informacyjne w zakresie wsparcia materialnego, a przede wszystkim specjalistycznego. W siedzibie KIS prowadzonych było szereg działań z zakresu wspierania rodziny: poradnictwo psychologiczne (192 godziny), terapia uzależnień (192 godziny), konsultacje specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128 godzin), koordynacja zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (288 godzin dyżurów przewodniczącej GKRPA).

W związku z obowiązującym nadal stanem epidemii oraz znaczącym wzrostem zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w roku 2021 kontynuowało program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia pn. „Wspieraj Seniora”. Wsparciem w ramach programu objętych zostało 34 seniorów z gminy Klembów (udzielono 168 świadczeń).

2. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 wyznacza zadania, których realizacja przyczyni się do zmniejszenia skali problemów społecznych w gminie Klembów w obszarze wspierania rodziny. Program jest dokumentem wpisującym się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2021-2025.

Cel główny programu: Poprawa funkcjonowania interdyscyplinarnego systemu wspierania rodzin poprzez wzmocnienie wczesnej identyfikacji rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

Cel szczegółowy 1 - Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Realizacja zadań:

- 1) Wsparcie finansowe, rzeczowe i usługowe.
W ramach zadania udzielone zostało wsparcie w ramach świadczeń z pomocy społecznej w 188 rodzinach (423 osoby) oraz w ramach świadczeń rodzinnych w 613 rodzinach (1 812 osób). 1 558 rodzin korzystało ze świadczenia wychowawczego 500+.
- 2) Dożywianie dzieci.
Wsparciem w formie opłaty za jeden gorący posiłek dziennie objętych zostało 59 dzieci z terenu gminy Klembów.
- 3) Wsparcie w formie pracy socjalnej
Pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej objęte zostały 62 rodziny (138 osób).
- 4) Zapewnienie pomocy w formie pracy z asystentem rodziny.
Asystent rodziny współpracował z 12 rodzinami, w których przebywało 18 dzieci.
- 5) Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy.
Na terenie gminy Klembów nie było konieczności umieszczenia osób w specjalistycznych ośrodkach wsparcia. Rodziny, w których występuje podejrzenie przemocy objęte są pracą członków grup roboczych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2021 roku w 31 rodzinach prowadzone były procedury Niebieskie Karty.
- 6) Udzielenie pomocy specjalistycznej (niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, uzależnienia, itp.)
Rodziny miały zapewnione specjalistyczne wsparcie w ramach Punktu Konsultacyjnego (finansowanego ze środków z opłat za sprzedaż alkoholu): psycholog (192h), terapeuta uzależnień (192h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128h), pracownik socjalny (288h).

Cel szczegółowy 2 - Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz minimalizowanie ich skutków

Realizacja zadań:

- 1) Zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego rodzinom i dzieciom.
Rodziny, w których występuje problem uzależnień oraz przemocy miały zapewnione wsparcie psychologiczne. Psycholog pełnił dyżur przez cały rok, raz w tygodniu, w ilości 16 godzin miesięcznie. Raz w miesiącu po 8 godzin dyżury pełnił certyfikowany specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzone było nieodpłatne poradnictwo obywatelskie – udzielono 81 porad.
- 2) Organizacja grup wsparcia dla rodziców przy zastosowaniu zasady pomocniczości (problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia).
W Klubie Integracji Społecznej kontynuowała swoją działalność grupa wsparcia dla osób współuzależnionych od alkoholu oraz doświadczających przemocy w rodzinie (24 spotkania po 3 godziny).
- 3) Systematyczna praca socjalna z rodzinami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej (uzależnienia, przemoc).
Pracownicy socjalni na co dzień współpracują z rodzinami, w których występuje problem uzależnienia i przemocy, udzielane jest poradnictwo i praca socjalna. W roku 2021 w 19 rodzinach, korzystających z pomocy społecznej występował problem alkoholizmu, a w 31 rodzinach prowadzona była procedura Niebieskie Karty.
- 4) Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie integracji rodziny.
W roku 2021 z uwagi na epidemię koronawirusa działanie to nie było realizowane.
- 5) Promocja i finansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców, dzieci i młodzieży.
Przeprowadzono program profilaktyki uniwersalnej skierowany do dzieci i młodzieży - rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – „Zachowaj trzeźwy umysł”. W realizacji programu wzięło udział 60 uczniów.
Pedagodzy i wychowawcy z uwagi na epidemię koronawirusa przeprowadzali zdalnie profilaktykę w szkołach odnoszącą się do kampanii: „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”.
Przeprowadzono w 4 szkołach podstawowych z gminy Klembów program rekomendowany przez PARPA pn. „DEBATA” - 89 uczniów.
Dla dzieci i młodzieży odbyły się porady i zajęcia psychologiczne – 60 godzin.
- 6) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień
Na nielicznych z powodu COVID-19 uroczystościach lokalnych oraz w szkołach (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, uniwersalnej profilaktyki uzależnień. Prowadzona była edukacja społeczna w zakresie bezpieczeństwa na drogach w ramach kampanii „Stop pijanym kierowcom” i „Przeciw pijanym kierowcom”.
- 7) Współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.
W ramach grup roboczych prowadzona jest ścisła współpraca pomiędzy pracownikami socjalnymi, policją, kuratorami oraz pedagogami. W roku 2021 powołane zostały 24 grupy robocze, w skład których wchodził przedstawiciel ww. instytucji, odbyły się 54 posiedzenia grup.

Cel szczegółowy 3 - Pogłębienie świadomości rodziców w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Realizacja zadań:

- 1) Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym
Rodzin objętych pracą socjalną w roku 2021 było 62. Rodziny, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze było 22, rodzin z problemem ochrony macierzyństwa było 19 rodzin.
- 2) Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych /m.in. poprzez realizowanie warsztatów, programów, projektów.
10 rodzin objętych było wsparciem asystenta rodziny. Z uwagi na COVID-19 były znaczne ograniczenia w prowadzeniu warsztatów i spotkań grupowych. Przeprowadzone zostało w ramach

programów profilaktycznych 760 godzin specjalistycznego wsparcia (psycholog, terapeuta uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy, superwizor przemocy).

- 3) Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów dzieci i młodzieży
Realizacja przez GOK Klembów zajęć świetlicowych i zajęć dodatkowych (zajęcia taneczne, plastyczne, matematyczne, ortografia na wesoło, grafika komputerowa) oraz organizacja w poszczególnych szkołach zajęć pozalekcyjnych oraz konkursów.
- 4) Wdrażanie ogólnopolskich kampanii dotyczących profilaktyki uzależnień np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Narkotekom mówię NIE”, „Stop Pijanym Kierowcom”, „Reaguj na Przemoc”
W roku 2021 prowadzone były w szkołach zajęcia w ramach kampanii: „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”
- 5) Pomoc asystenta rodziny w realizacji działań z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – zadanie nie było realizowane z uwagi na brak takiego zapotrzebowania.
- 6) Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich.
Objęcie wsparciem asystenta rodziny 10 rodzin (18 dzieci), w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Wsparcie specjalistyczne jw.

Cel szczegółowy 4 - Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny

Realizacja zadań:

- 1) Zabezpieczanie środków finansowych na utrzymanie dzieci z terenu gminy Klembów umieszczonych w pieczy zastępczej.
W 2021 roku za 10 dzieci przebywających w pieczy zastępczej gmina ponosiła częściowe koszty utrzymania. Każdego roku w budżecie GOPS zabezpieczane są środki finansowe na wydatki związane z pieczą zastępczą.
- 2) Zabezpieczenie środków finansowych na działania związane z profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
Środki na działania profilaktyczne zostały zabezpieczone w budżecie GOPS Klembów. Zostały opracowane programy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zapobiegania narkomanii na rok 2021. Plan wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii w roku 2021 wynosił 154 289,80 zł, wydatkowano kwotę 150 389,36 zł.
Realizowany był również Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.
- 3) Organizowanie szkoleń, spotkań, konferencji, superwizji służących podnoszeniu kwalifikacji pracowników socjalnych, asystentów rodziny i osób zawodowo związanych z pracą z rodziną
Pracownicy socjalni (4 osoby) oraz asystent rodziny podnosili swoje kompetencje na szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy, alkoholizmowi oraz na temat metod pracy socjalnej. Pracownicy pomocy społecznej w ramach uczestnictwa w Forum OPS na Mazowszu brali udział raz w miesiącu w spotkaniach tematycznych (w roku 2021 w większości były to szkolenia zdalne z uwagi na epidemię wirusa SARS-CoV-2). Odbędzie się jedno spotkanie szkoleniowe dla członków ZI (zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Przeprowadzana była 6-krotnie superwizja z zakresu przemocy w rodzinie dla członków ZI, grup roboczych i członków GKRPA.
- 4) Doskonalenie współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny.
Prowadzona była systematyczna współpraca pomiędzy GOPS, GKRPA, ZI, GOK, służbą zdrowia, oświatą, policją, kuratorami, w ramach wspierania rodzin w kryzysie, jak i podejmowane były działania profilaktyczne. Prowadzona była współpraca z radnymi, sołtysami w ramach rozwiązywania sytuacji problemowych w lokalnych społecznościach.

3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 jest zintegrowany i skuteczny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Klembów.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Cel strategiczny 1 - Profilaktyka przemocy w rodzinie

Cele operacyjne

1. Zwiększanie świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.
 2. Realizacja działań środowiskowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 3. Rozwój poradnictwa dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Na stronie internetowej GOPS Klembów zamieszczone są informacje na temat zagadnienia przemocy w rodzinie oraz uprawnień osób doznających przemocy, jak i najważniejsze numery telefonów kontaktowych. Wśród rodzin dystrybuowane były ulotki informacyjno-edukacyjne. W lokalnej gazecie zamieszczane były informacje o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistów na terenie gminy (2 artykuły).
 - 8 grudnia 2021 r. odbyła się gminna konferencja pt. „Lokalna współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów uzależnień”. Przedstawiciele gminnych jednostek wraz z radnymi i sołtysami mieli możliwość wysłuchania bardzo interesujących prelekcji. Na temat ogromnej odpowiedzialności poszczególnych służb wypowiadał się dr Marek Mudant - certyfikowany specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukator, szkoleniowiec, emerytowany funkcjonariusz policji. Kolejna prelegentka p. Agnieszka Olszewska – prawniczka, mediatorka, superwizorka przemocy w rodzinie, przedstawiła reakcje obronne wykorzystywane przez ofiary przemocy. Omówiła szczegółowo zachowania osób doświadczających przemocy i ich obawy przed szukaniem pomocy. Kolejnym tematem poruszonym na konferencji było uzależnienie od alkoholu. Psychoterapeutka p. Kamila Nagiel wyjaśniła, dlaczego się uzależniamy, co na to wpływa, jakie są konsekwencje uzależnienia i jak należy przeciwdziałać temu procesowi. Zaplanowane działania polegały na zwiększeniu wiedzy na temat uzależnień oraz zjawiska przemocy w rodzinie, współpracy podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
 - Mieszkańcom gminy Klembów zapewnione zostało specjalistyczne wsparcie terapeutyczne i psychologiczne. Specjaliści: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (192h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128h), pracownik socjalny (288h).
 - Zapewnione zostało wsparcie w formie superwizji przemocy dla członków ZI, grup roboczych oraz członków GKRPA (6 spotkań).
 - Odbyło się spotkanie edukacyjne dla członków zespołu interdyscyplinarnego, mające na celu aktualizację wiadomości oraz obowiązków spoczywających na poszczególnych podmiotach.

Cel strategiczny 2 - Zintegrowane wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie

Cele operacyjne

1. Profesjonalna realizacja procedury „Niebieskie Karty”
 2. Rozwój specjalistycznego wsparcia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęły 23 nowe Niebieskie Karty, natomiast 8 kart kontynuowano z poprzednich okresów (łącznie prowadzono 31 procedur). Odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 24 grupy robocze, które odbyły 54 posiedzenia. W 2021 r. w 16 przypadkach podjęto decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie karty” - dla 5 rodzin z powodu zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, dla 11 rodzin z powodu braku zasadności podejmowanych działań.
 - W rodzinach, w których prowadzone były procedury Niebieskie Karty (31 rodzin) prowadzona była praca socjalna oraz wsparcie ze strony dzielnicowego. Osoby miały zapewnione poradnictwo psychologiczne. Na spotkaniach z grupami roboczymi osoby podejrzane o doznawanie przemocy w rodzinie były informowane o przysługujących im prawach. Przekazywane były materiały informacyjne, sporządzany był indywidualny plan pomocy dla rodziny. Wsparcie specjalistów: psycholog (192h), terapeuta uzależnień (192h), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (128h), pracownik socjalny (288h).
 - Prowadzone były regularne spotkania grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie (24 spotkania po 3 godziny, 8 osób).

Cel strategiczny 3 - Procedury interwencyjne i oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

- W 2021 roku wszczęto 23 procedury Niebieskie Karty wobec 22 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

- Interwencje w środowiskach zagrożonych przemocą: pracownicy socjalni - 7 wszczętych procedur Niebieskie Karty, Policja -15 wszczętych procedur Niebieskie Karty, Oświata – 2 wszczęte procedury.
- Osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie wzywane były na posiedzenia grup roboczych, nadzorowane przez dzielnicowego oraz pracowników socjalnych, kierowane na konsultacje psychologiczne, motywowane do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnych w POIK w Zielonce. Osoby nadużywające alkoholu kierowane były do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Klembowie.
- Wystosowano 4 zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy.
- 10 osób skorzystało ze wsparcia w formie zajęć terapeutycznych – indywidualnych oraz grupowych (terapeuta uzależnień).

Cel strategiczny 4 - Interdyscyplinarne działania podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy

Cele operacyjne

1. Efektywna współpraca służb pomocowych
2. Rozwój kompetencji przedstawicieli służb pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- W 2021 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 24 grupy robocze, które odbyły 54 posiedzenia.
- Wszczęto 23 procedury Niebieskie Karty wobec 22 osób (18 M, 4K) podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
- Udzielono wsparcia wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie – 24 osoby (15 kobiet i 9 dzieci).
- Prowadzona była systematyczna (kwartalna) sprawozdawczość z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W rocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Klembowie (kwiecień 2021) ujęto sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020
- W roku 2021 zostały przeprowadzone otwarte warsztaty dla przedstawicieli podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz jedno spotkanie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce dla przedstawicieli instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie w celu wymiany doświadczeń i dalszej współpracy.
- 8 grudnia 2021 r. odbyła się gminna konferencja pt. „Lokalna współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów uzależnień” – uczestnicy: przedstawiciele gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, radni, pedagodzy szkolni, sołtysi.
- Przeprowadzonych zostało 6 spotkań superwizyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy dla przedstawicieli podmiotów wchodzących w skład ZI i GKRPA.

4. Profilaktyka uzależnień

W związku z obowiązkiem realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii w gminie Klembów opracowane zostały i zrealizowane gminne programy, których zakres opisany został poniżej.

Plan wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii w roku 2021 wynosił 154 289,80 zł, wydatkowano kwotę 150 389,36 zł. Wysokość środków uzyskanych z tytułu wnoszonych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 r. wyniosła 140 432,16 zł.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Klembów

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

W roku 2021 współpracowano z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień poprzez kierowanie osób nadużywających alkoholu do Ośrodka i monitorowanie przebiegu terapii. Skierowano i opłacono badania biegłych sądowych (psychiatry i psychologa) dla 7 osób.

Pracownicy socjalni GOPS w Klembowie będący zarazem członkami GKRPA ustawicznie w ciągu całego roku motywowali osoby uzależnione i nadużywające alkoholu oraz ich rodziny do

podejmowania terapii w placówkach leczenia odwykowego, motywowali osoby pijące alkohol ryzykownie ale nieuzależnione, do zmiany szkodliwego wzorca picia. Diagnozowali środowiska zagrożone alkoholizmem, wspierali członków rodzin osób nadużywających alkoholu, udzielali stosownego wsparcia, informowali o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i prawnej szczególnie w rodzinach uwikłanych w przemoc domową spowodowaną piciem alkoholu. Udzielano wsparcia osobom będącym w trakcie leczenia odwykowego lub po jego zakończeniu (rozmowy, kierowanie do grup wsparcia, pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy).

W 2021 r. 19 rodzin skorzystało ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie z powodu alkoholizmu. Z 16 osób zgłoszonych do GKRPA w Klembowie - 11 osób wyraziło zgodę na podjęcie terapii ambulatoryjnej. Wszczętych zostało 13 procedur „Niebieskie Karty”, odbyły się 24 spotkania grup roboczych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”. Z GKRPA w 2021 r. współpracowało 4 specjalistów (psycholog, terapeuta ds. uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania alkoholizmowi). Łącznie wypracowali 800 godzin. Z porad specjalistów skorzystało 51 osób.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

W roku 2021 opracowano i skierowano do Sądu Rejonowego w Wołominie 3 wnioski w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Wzywano na posiedzenia GKRPA osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie o nadużywaniu alkoholu (16 osób). Przeprowadzono 28 rozmów pouczających o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz motywujących do podjęcia terapii. Zaopiniowano pozytywnie i wydano 12 postanowień dotyczących wydania przez wójta gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Odbyło się 11 posiedzeń GKRPA.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży: edukacja publiczna społeczności lokalnej, działalność informacyjna

Wspierano działania lokalne promujące zdrowy styl życia poprzez zakupienie nagród (piłki) dla osób biorących udział w turniejach sportowych z elementami profilaktyki. Łącznie skorzystało 120 dzieci.

W roku 2021 prowadzone były w szkołach zajęcia odnoszące się do kampanii: „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Dopalacze powiedz stop”, „Postaw na rodzinę” oraz „Stop pijanym kierowcom”. Z zajęć skorzystało 60 uczniów.

Na piknikach i uroczystościach lokalnych oraz w szkołach: Dobczyn, Ostrówek, Nowy Kraszew, (wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych) upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, uniwersalnej profilaktyki uzależnień. Edukowano społeczeństwo w zakresie bezpieczeństwa na drogach w ramach kampanii „Stop pijanym kierowcom”(120 osób).

Dla dzieci i młodzieży w szkołach odbyły się porady, zajęcia psychologiczne, „Debata” dla szkół podstawowych w Gminie Klembów, w której uczestniczyło 89 dzieci.

W grudniu 2021 r. (dla 30 osób) odbyło się szkolenie dla przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadanie 4

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Nie występowały sytuacje wymagające interwencji.

Zadanie 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Przeprowadzono warsztaty kulinarne dla seniorów z elementami profilaktyki uzależnień – z warsztatów skorzystało 48 osób.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Klembów

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków

W roku 2021 nie odnotowano zgłoszeń dotyczących uzależnień od narkotyków. Rozpowszechniane były materiały profilaktyczno-edukacyjne – działania skierowane do ogółu społeczeństwa – udostępniano informacje, ulotki o tematyce szkodliwości przyjmowania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. Ogółem z informacji skorzystało około 200 osób.

Z osobami mogącymi mieć kontakt z dopalaczami i innymi środkami psychoaktywnymi przeprowadzono indywidualne rozmowy profilaktyczne, utworzono również niewielką grupę osób z którą również prowadzono działania profilaktyczne.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej

Zapewniony został dostęp do bezpłatnych konsultacji psychologicznych (dyżur psychologa) oraz nieodpłatnego poradnictwa prawnego. Nie odnotowano przypadków udzielania pomocy osobom i rodzinom z problemem zażywania narkotyków.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych

W szkołach rozprowadzono ulotki z ramach kampanii „Narkotyki ? To mnie nie kręci” oraz „Poradnik świadomego rodzica”. Ogółem rozdano 120 sztuk.

Wśród młodzieży szkolnej pedagodzy i wychowawcy zdalnie przeprowadzali zajęcia odnoszące się do kampanii „Dopalacze – powiedz stop”, skorzystało 50 uczniów.

Zadanie 4

Wspomaganie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w działaniach służących rozwiązywaniu problemu narkomanii

Na nielicznych z powodu pandemii COVID 19 uroczystościach lokalnych organizowanych między innymi przez Gminny Ośrodek Kultury w Klembowie rozdawane były ulotki dotyczące szkodliwości używania środków psychoaktywnych w ramach ogólnopolskiej kampanii na rzecz przeciwdziałania narkomanii „Narkotyki? To mnie nie kręci”, Dopalacze – dziękuję nie”.

XV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej dla gminy Klembów przy planowaniu wsparcia na kolejny rok należało zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- systematyczną realizację programów gminnych (w tym wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych, etc.),
- zapewnienie osobom i rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, prawnik, terapeuta uzależnień), w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych, zastępczych, a także terapii rodzinnej,
- pomoc materialną (finansową i rzeczową), dożywianie, pomoc socjalną dla najuboższych mieszkańców gminy,
- współpraca z jednostkami systemu pomocy społecznej oraz innych systemów (wymiaru sprawiedliwości, edukacji, rynku pracy, służby zdrowia, rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami etc.), w tym jednostkami zapewniającymi opiekę nad dziećmi, z sądami i policją, szkołami, urzędem pracy, PFRON i PCPR w zakresie likwidacji barier architektonicznych i wsparcia osób z niepełnosprawnościami,
- dalsze upowszechnianie pracy socjalnej (w tym systematyczne doszkalać pracowników pomocy społecznej w zakresie wdrażania nowych metod i instrumentów pracy socjalnej oraz budowania współpracy międzyinstytucjonalnej),
- rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi i liderami społeczności lokalnych,
- wspieranie osób współuzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie w radzeniu sobie w sytuacjach problemowych, kontynuowanie wsparcia w formie grup samopomocowych,

- pomoc psychologiczną dla rodzin z problemem uzależnienia i /lub przemocy, pomoc specjalistyczna i terapeutyczna dla osób uzależnionych i /lub sprawców przemocy,
- wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania w szczególności poprzez propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia (w tym kontynuowanie działalności Klubu Senior+), ułatwienie kontaktu z placówkami służby zdrowia i placówkami rehabilitacyjnymi, wspieranie rodziny w opiece nad chorym w domu, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych (m.in. poprzez realizację programów rządowych Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej, Opieka wytchnieniowa) oraz zabezpieczanie usług opiekuńczych,
- podnoszenie wiedzy mieszkańców w zakresie usług oferowanych przez instytucje systemu pomocy społecznej działające na terenie Gminy, budowanie wizerunku GOPS jako jednostki realizującej działania integracyjne i wspierające wszystkich mieszkańców,
- dostosowywanie pracy do zmieniających się grup odbiorców min. osób przewlekle chorych, samotnych, z niepełnosprawnościami, uchodźców, cudzoziemców.

XVI. Podsumowanie

Głównym celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawą skutecznego działania jest stałe diagnozowanie problemów społecznych na terenie gminy i właściwe reagowanie na potrzeby mieszkańców. Na podstawie analiz statystycznych, badań ankietowych, jak i informacji zbieranych w trakcie wywiadów środowiskowych możemy określać kierunki działania, a tym samym odpowiednio wykorzystywać środki publiczne. Obserwowane zmiany w strukturze klientów GOPS powodują przewartościowanie udzielanego wsparcia z pomocy materialnej na pomoc usługową i pracę socjalną (poradnictwo specjalistyczne, wspieranie rodzin w kryzysie opiekuńczo-wychowawczym, integracja seniorów i osób z niepełnosprawnościami z lokalnym środowiskiem itp.). Działania realizowane na rzecz mieszkańców muszą być zatem wielokierunkowe, zabezpieczać potrzeby jednostki, a jednocześnie działać aktywizująco i integrująco na ogół lokalnej społeczności.

W roku 2022 GOPS będzie kontynuował realizację zadań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmował inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata) czy lokalnych liderów. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej. Sektor publiczny w tym GOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom, jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy.

*Dyrektor GOPS Klembów
Agnieszka Gietka-Barańska*